

Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2022–2023

Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
North Wales Fire and Rescue Authority

Mae'r ddogfen yma ar gael yn Saesneg
This document is also available in English

ATAL AMDDIFFYN YMATEB
PREVENTING PROTECTING RESPONDING

www.tangogleddcymru.llyw.cymru
www.northwalesfire.gov.wales

Cynnwys

Fframwaith Sicrhau Llywodraethu Da	3
Elfennau Allweddol sy'n Cyfrannu at Ddatblygu a Chynnal y Fframwaith Llywodraethu	4
Crynodeb: Trefniadau Llywodraethu	5
Crynodeb o Fframwaith Llywodraethu'r Awdurdod	7
Egwyddorion Craidd	8
Sut Aeth yr Awdurdod i'r Afael â'r Camau Gwella Llywodraethu o 2022/23	15
Cynllun Gweithredu Gwella Llywodraethu 2023/24	17
Cydymffurfio â'r Cod Rheoli Ariannol	19
Barn a Chasgliad Llywodraethu	20

Fframwaith Sicrhau Llywodraethu Da

Mae Fframwaith Sicrhau Llywodraethu Da mewn Llywodraeth Leol y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth/Solace (2016) (y Fframwaith) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod Tân ac Achub gyhoeddi Datganiad Llywodraethu Blynyddol, i ddangos:

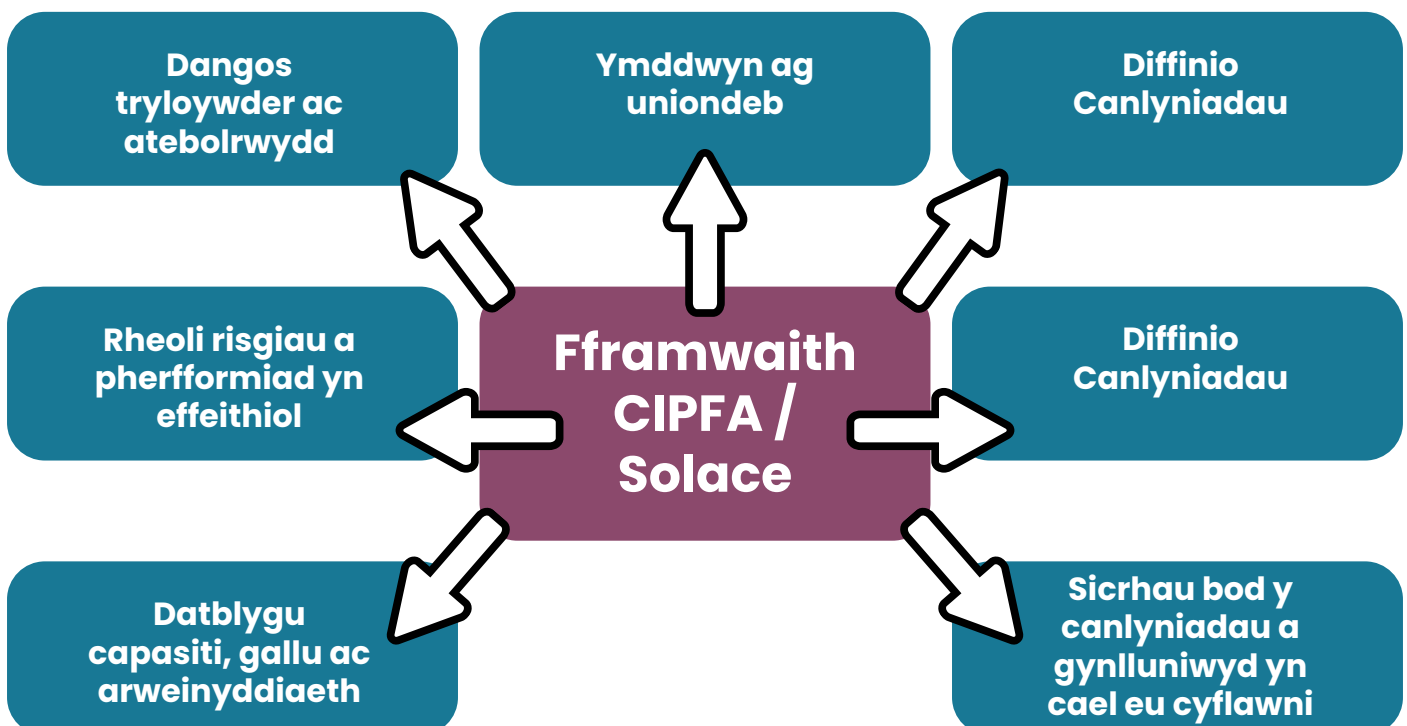
- bod busnes yn cael ei gynnal yn unol â'r holl gyfreithiau a rheoliadau perthnasol
- bod arian cyhoeddus yn cael ei ddiogelu ac y cyfrifir amdano'n briodol
- bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n ddarbodus, yn effeithlon ac yn effeithiol i gyflawni blaenoriaethau y cytunwyd arnynt er budd pobl leol.

Er mwyn cyflawni ei ystod eang o swyddogaethau, rhaid i'r Awdurdod fodloni amcanion gwleidyddol, economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol yn y tymor byr, y tymor canolig a'r tymor hir. Golyga hyn ei fod yn destun cyfres wahanol o gyfyngiadau a chymhellion allanol a mewnol i'r rhai a geir yn y sector preifat, a phob un ohonynt yn effeithio ar ei drefniadau llywodraethu. Un darn allweddol o ddeddfwriaeth yng Nghymru yw Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod ystyried y tymor hwy wrth wneud ei benderfyniadau a chydweithio â chyrrff cyhoeddus eraill i wella llesiant yng Nghymru.

Felly, mae gan randdeiliaid ddiddordeb mewn materion fel:

- a yw allbynnau a gynlluniwyd yr Awdurdod wedi'u cyflawni a'r canlyniadau wedi'u cyflawni
- a yw hyn wedi'i wneud mewn modd effeithlon, darbodus, effeithiol a theg.

Mae'r egwyddorion craidd sy'n sail i Fframwaith CIPFA/Solace wedi'u nodi isod. Mae'r tudalennau canlynol yn egluro sut mae'r Awdurdod yn cyflawni'r egwyddorion hyn.

Cyfranwyr allweddol at Ddatblygu a Chynnal y Fframwaith Llywodraethu

<p>Yr Awdurdod Tân ac Achub</p>	<p>Mae'n darparu'r arweinyddiaeth strategol, y rhyngwyneb gwleidyddol a'r her gorfforaethol mewn perthynas â darparu gwasanaethau tân ac achub ledled Gogledd Cymru, gan annog cyfranogiad y cyhoedd a chynnal ei faterion mewn modd agored a thryloyw. Mae'n cytuno ar y Cynllun Gwella a Llesiant, a'r cyllidebau refeniw a chyfalaf.</p>
<p>Y Panel Gweithredol</p>	<p>Mae'n monitro perfformiad y Gwasanaeth ac yn gwneud argymhellion i'r Awdurdod ar ei bolisiau allweddol gan gynnwys y Cynllun Gwella a Llesiant. Mae'r Panel yn adolygu'r gofrestr risg strategol.</p>
<p>Gweithgorau'r Awdurdod Tân</p>	<p>Mae'n ymgymryd â gwaith manwl sy'n gysylltiedig â phroses cynllunio a gosod cyllideb yr Awdurdod. Mae'n cyflwyno ei sylwadau i'r Panel Gweithredol sydd yn ei dro'n gwneud argymhellion ar gyfer amcanion gwella/lleihau risg/llesiant i'r Awdurdod.</p>
<p>Y Pwyllgor Archwilio</p>	<p>Mae'n darparu adolygiad annibynnol o'r fframweithiau llywodraethu, rheoli risg a rheoli ac yn goruchwyllo'r adroddiadau ariannol, gan gynnwys Strategaeth Rheoli'r Trysorlys a'r cyfrifon blynyddol.</p>
<p>Y Pwyllgor Safonau</p>	<p>Mae'n hyrwyddo a chynnal safonau ymddygiad uchel gan Aelodau'r Awdurdod ac yn goruchwyllo'r polisi chwythu'r chwiban ar gyfer cwynion yn erbyn Aelodau'r Awdurdod. Hefyd, lle mae caniatâd statudol i wneud hynny, mae'n cael adroddiadau a chwynion am Aelodau ac yn cynnal neu'n goruchwyllo ymchwiliadau ac yn gwneud argymhellion i'r Awdurdod.</p>
<p>Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth</p>	<p>Mae'n gosod ac yn arwain y gwaith o weithredu'r safonau llywodraethu ar draws y Gwasanaeth. Mae'n cael y cynllun gwella blynyddol ac yn cyfrannu at yr hunanasesiad blynyddol.</p>
<p>Archwilio Mewnol</p>	<p>Mae'n darparu barn annibynnol a gwrthrychol yn flynyddol ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd trefniadau rheoli mewnol, rheoli risg a llywodraethu. Mae'n ymchwilio i dwyll ac afreoleidd-dra.</p>

Crynodeb: Trefniadau Llywodraethu

Mae'n ofynnol i'r Awdurdod adolygu effeithiolrwydd ei drefniadau bob blwyddyn er mwyn sicrhau bod system lywodraethu gadarn. Mae crynodeb o'r prif elfennau sy'n cyfrannu at y broses hon ar dudalen 2 ac yn eu plith mae:

- Adolygu effeithiolrwydd Cyfansoddiad yr Awdurdod yn rheolaidd.
- Bod â strwythur Awdurdod a phwyllgor sy'n:
  - ◊ monitro effeithiolrwydd trefniadau rheoli risg
  - ◊ adolygu'r trefniadau llywodraethu yn rheolaidd
  - ◊ ystyried ac adolygu strategaethau, cynlluniau ac adroddiadau archwilio mewnol ac allanol
  - ◊ adolygu, craffu a chymeradwyo'r datganiad o gyfrifon blynyddol.
- Bod â Bwrdd Gweithredol sy'n:
  - ◊ rhoi arweiniad ar lywodraethu
  - ◊ cyfrannu at gwblhau ac adolygu'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol
  - ◊ darparu cyfeiriad clir i'r Gwasanaeth ac uwch reolwyr.
- Defnyddio gwybodaeth o wahanol ffynonellau i lywio'r trefniadau llywodraethu, er enghraifft:
  - ◊ adroddiadau byrddau gwella a pherfformiad
  - ◊ trefniadau rheoli risg
  - ◊ adroddiadau rheoleiddiwr allanol
  - ◊ yr Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol.

Nodir y cyflawniadau yn erbyn yr egwyddorion craidd ar dudalennau 6-12. Mae camau gwella'r Awdurdod y cytunwyd arnynt ar gyfer 2022/23 wedi'u cynnwys ar dudalennau 13-16, sy'n cadarnhau'r cynnydd a wnaed.

Trefniadau Llywodraethu

Sefydlwyd yr Awdurdod newydd yn haf 2022 yn dilyn etholiadau lleol. Gweithredwyd nifer o ddiwrnodau ymgysylltu ag Aelodau i gefnogi'r broses o sefydlu aelodau newydd yr awdurdod, gan ganolbwyntio ar y trefniadau sicrwydd a llywodraethu yn yr Awdurdod.

Mae amserlen arferol cyfarfodydd yr Awdurdod Tân ac Achub yn parhau gyda chyfarfodydd yn cael eu mynychu o bell. Mae'r trefniant hwn yn parhau i weithio'n effeithiol ac mae'n debygol o barhau hyd nes y gellir dod o hyd i ateb technegol i alluogi gweddarlledu a gwasanaeth cyfieithu ar y pryd Saesneg i gyfarfodydd yr Awdurdod os yw rhai cyfranogwyr yn dymuno mynychu yn bersonol ac eraill yn dymuno mynychu o bell.

Ar ddechrau 2023, mae'r Awdurdod wedi sefydlu tri gweithgor i gefnogi datblygiad tair blaenoriaeth sefydliadol allweddol:

- Gweithgor yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys
- Gweithgor y Strategaeth Amgylcheddol
- Gweithgor y Ganolfan Hyfforddi a Datblygu newydd.

Yn ei gyfarfod ym mis Mawrth 2023 cymeradwyodd yr Awdurdod Gynllun Corfforaethol diwygiedig 2021-24 sydd wedi:

- cadarnhau amcanion hirdymor presennol yr Awdurdod
- amlinellu pa gamau gweithredu oedd wedi'u cynllunio ar gyfer 2023/24
- adlewyrchu'r prif heriau sy'n wynebu'r Awdurdod
- ystyried canfyddiadau ac argymhellion diweddar Archwilio Cymru
- ystyried gwaith parhaus y Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus
- sicrhau parodrwydd ar gyfer Fframwaith Cenedlaethol wedi'i ddiweddarau ac argymhellion o swyddfa Comisiynydd Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol; a
- chyd-fynd â chyllideb refeniw'r Awdurdod, ei gynllun cyfalaf a'i gynllun ariannol tymor canolig.

Mae Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth, dan gadeiryddiaeth y Prif Swyddog Tân, yn cynnwys Prif Swyddogion, Rheolwyr Ardal a Phenaethiaid Adran. Mae'n cyfarfod fel Bwrdd Perfformiad i graffu ar berfformiad, ac fel Bwrdd Gwella i ddarparu her ac uwch oruchwyliaeth i raglenni, prosiectau a pholisïau.

Yn dilyn cyflwyno strwythur sefydliadol newydd ym mis Ebrill 2022, cwblhawyd 'adolygiad cyffyrddiad ysgafn' o'r strwythur yn unol â'i ben-blwydd cyntaf. Gan sicrhau ymgynghoriad â staff, mae hyn wedi arwain at y sefydliad yn creu capasiti ychwanegol, gweithio mwy effeithlon ac effeithiol, gan leihau costau.

Mae Strwythur Llywodraethu'r Gwasanaeth dros bwyllgorau a grwpiau, sy'n adrodd i Dîm Arweinyddol y Gwasanaeth, bellach wedi'i wreiddio ar draws y sefydliad. Dangos llywodraethu cadarn ar draws adrodd, monitro, craffu a gwneud penderfyniadau ym mhob rhan o'r sefydliad.

Mae pwysigrwydd hysbysu ac ymgysylltu â staff o hyd yn parhau i fod yn flaenoriaeth allweddol. Mae cyfathrebu mewnol wedi cynyddu'n sylweddol e.e. trwy'r platfform Workplace Facebook, rhaglen well o ymweliadau gan Brif Swyddogion â Gorsafoedd Tân ac adrannau, a chyfarfodydd rheolaidd â grwpiau Rheolwyr Canol a Goruchwylol i raeadru gwybodaeth am y cynnydd hyd yma ac i drafod yr hyn a ddisgwylir gan staff ar bob lefel.

Crynodeb o Fframwaith Llywodraethu'r Awdurdod

Egwyddorion Llywodraethu Da

- Ymddwyn ag uniondeb, dangos ymrwymiad cryf i werthoedd moesegol, a pharchu rheolaeth cyfraith
- Sicrhau bod ymgysylltiad agored a chynhwysfawr â rhanddeiliaid
- Diffinio canlyniadau o ran buddion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol cynaliadwy
- Penderfynu ar yr ymyriadau sy'n angenrheidiol i gyflawni'r canlyniadau gorau posibl a fwriadwyd
- Datblygu gallu'r Awdurdod, gan gynnwys gallu ei arweinwyr a'i weithwyr
- Rheoli risgiau a pherfformiad trwy reolaeth fewnol gadarn a rheolaeth ariannol gref
- Gweithredu arferion da o ran tryloywder, adrodd ac archwilio er mwyn sicrhau atebolrwydd effeithiol

Ffynonellau Tystiolaeth

- Strategaeth Ariannol Tymor Canolig
- Cynllunio ariannol
- Trefniadau partneriaeth
- Strategaeth a pholisiau AD
- Rheolau Gweithdrefnau Contract
- Cyfansoddiad
- Disgrifiadau swydd
- Prif Swyddog Tân
- Trysorydd
- Swyddog Monitro
- Adroddiadau cyhoeddus
- Cynllun Ymgysylltu â'r Gymuned
- Strategaeth Gyfathrebu
- Cynllun Gwella a Llesiant
- Aseidiadau Effaith Integredig

Ffynonellau Sicrwydd

- Adroddiadau perfformiad
- Adroddiadau ariannol
- Trefniadau democrataidd
- Adroddiadau gan reoleiddwyr ac archwilio allanol
- Adroddiadau Archwilio Mewnol
- Byrddau partneriaeth
- Adborth gan gwsmeriaid
- Ymgynghoriadau
- Strwythur Llywodraethu

Aelodau

- Yr Awdurdod Tân ac Achub a'i bwyllgorau

Gweithrediaeth

- Y Bwrdd Gweithredol

Ffynonellau Tystiolaeth

- Arweinyddiaeth
- Gwerthoedd Craidd
- Trefniadau cydraddoldeb
- Trefniadau Rhyddid Gwybodaeth
- Codau Ymddygiad
- Polisi Gwrth-dwyll a Llygredd
- Polisi chwythu'r chwiban
- Pwyllgorau Archwilio a Safonau
- Cyngor ac arweiniad arbenigol
- Rheoli risg
- Rheolaethau mewnol
- Gwasanaeth Archwilio Mewnol
- Rheoli gwybodaeth
- Datblygu staff ac

Asesiad Llywodraethu a Gwella Blynyddol wedi'i lofnodi gan y Cadeirydd a'r Prif Swyddog Tân

Cynllun Gweithredu Gwella Llywodraethu a adolygir yn chwarterol gan y Bwrdd Gweithredol

Egwyddorion Craidd

Ymddwyn ag uniondeb, dangos ymrwymiad cryf i werthoedd moesegol, a pharchu rheolaeth cyfraith

- Mae'r Cyfansoddiad yn nodi cyfrifoldebau'r Awdurdod Tân ac Achub a'i bwyllgorau ac yn cynnwys y Cynllun Dirprwyo i Swyddogion.
- Mae'r Swyddog Monitro yn sicrhau bod penderfyniadau a wneir o fewn y gyfraith ac yn cydymffurfio â darpariaethau'r Cyfansoddiad.
- Mae'r Cyfansoddiad yn cynnwys y Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau ac mae hwn yn cael ei fonitro gan y Pwyllgor Safonau.
- Lle bo angen, ceisir cyngor cyfreithiol i lywio penderfyniadau.
- Mae Codau Ymddygiad ar gyfer Aelodau a Swyddogion ar waith, sy'n gofyn am ddatgan buddiannau busnes a chofnodi rhoddion a/neu letygarwch a gafwyd.
- Mae gan yr Awdurdod weithdrefnau i dderbyn ac ymateb i unrhyw gwynion a geir. Mae adroddiad cryno o gwynion a negeseuon o werthfawrogiad yn cael ei ddarparu i'r Awdurdod Tân ac Achub bob blwyddyn.
- Mae polisiau allweddol ar waith i atal a lleihau'r perygl o dwyll. Mae'r polisiau'n cynnwys: Polisi Chwythu'r Chwiban, Polisi Gwrth-dwyll a Llygredd a
- Rheoliadau Ariannol a Rheolau Gweithdrefnau Contract. Pan amheuir afreoleidd-dra, mae trefniadau ar waith i sicrhau yr ymchwiliir iddo'n drwyadl.
- Mae'r polisi recriwtio, prosesau sefydlu a hyfforddiant yn ymgorffori ymddygiadau personol sydd â gwerthoedd moesegol. Mae gwerthoedd craidd y Gwasanaeth wedi'u gwreiddio'n llawn ac yn cynnwys; gwasanaeth i'r gymuned, anelu at ragoriaeth, pobl ac amrywiaeth a chynwysoldeb.
- Cyflawni gwobrau Efydd a Phlatinwm Iechyd Corfforaethol Iechyd Cyhoeddus Cymru.
- Sefydlwyd y Pwyllgor Llywio Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant i ystyried materion sy'n ymwneud â chydraddoldeb, amrywiaeth a materion diwylliannol.
- Ymchwiliir i achosion disgyblu ac unrhyw honiadau o gamwedd yn unol â Llawlyfr Disgyblu'r Gwasanaeth.
- Cyhoeddir Cynllun Cydraddoldeb Strategol yn ein Hasesiad Perfformiad Blynyddol yn unol â Deddf Cydraddoldeb 2010. Caiff amcanion cydraddoldeb eu hadolygu bob blwyddyn a'u monitro drwy gydol y flwyddyn.
- Yn rhan o'n hymrwymiad i'r Gymraeg, mae'n ofynnol i bob aelod newydd o staff gyflawni o leiaf sgiliau Cymraeg Lefel 2.
- Cyhoeddir y Cynllun Gwella a Llesiant ar wefan yr Awdurdod. Mae hwn yn manylu ar yr amcanion gwelliant sy'n ofynnol gan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, a'r amcanion llesiant yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- Mae polisi a gweithdrefn diogelu ar waith i atgyfeirio pobl agored i niwed y daw'r Gwasanaeth i gysylltiad â nhw at asiantaethau eraill.
- Mae'r holl gynlluniau adrannol, lle bo'n berthnasol, yn dangos eu bod yn cyd-fynd â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- Mae'r Gwasanaeth wedi cyflwyno llinell adrodd gyfrinachol newydd 'Safecall' ar gyfer staff.

Sicrhau didwylledd ac ymgysylltu cynhwysfawr â rhanddeiliaid

- Mae pob cyfarfod yn cael ei hysbysebu ac mae cyfarfodydd llawn yr Awdurdod yn cael eu gwe-ddarlledu. Mae agendâu a phapurau ar gael ar wefan yr Awdurdod.
- Cyhoeddir gwybodaeth ar wefan yr Awdurdod fel rhan o'r cynllun cyhoeddi. Darperir fersiynau hawdd eu deall/ hawdd eu darllen/Cymraeg o ddogfennau.
  - ◊ Mae trefniadau ymgynghori cyhoeddus ar waith i wahodd barn rhanddeiliaid cyn datblygu a gweithredu newidiadau allweddol. Mae hyn yn cynnwys ymgynghori ar y Cynllun Gwella a Llesiant.
  - ◊ Mae'r Gwasanaeth wedi dechrau ar Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys ac mae'n gweithio tuag at arfer gorau wrth baratoi ar gyfer unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus trwy weithio gyda'r Sefydliad Ymgynghori. Mae hyn yn cynnwys sicrhau bod y Gwasanaeth yn cynnal dadansoddiad trylwyr o randdeiliaid fel rhan o'i baratodau cyn ymgynghori fel y gall ddeall yn llawn pwy allai gael eu heffeithio a sut, yn ogystal â'r ffordd orau o ymgysylltu â nhw. Bydd y broses hon hefyd yn cynnwys cynnal grwpiau ffocws/gweithgorau i gasglu safbwyntiau sy'n dod i'r amlwg a allai lywio ein hymgyngoriad.
- Mae'r ymrwymiad i fod yn agored hefyd yn cael ei ddangos trwy:
  - ◊ gwblhau asesiadau effaith ar gyfer pob penderfyniad allweddol
  - ◊ y Weithdrefn Cwyno a Chanmoliaeth, sy'n cynnwys y gallu i uwchgyfeirio materion pwysig
  - ◊ y Strategaeth Ymgysylltu ac Ymgynghori â'r Cyhoedd (a gyflwynwyd i gyfarfod Gorffennaf 2018 y Panel Gweithredol)
  - ◊ ymgysylltu â Chyrff Cynrychioli Gweithwyr
  - ◊ aelodaeth o Fforwm Arweinwyr Cydraddoldeb Gogledd Cymru a Chyngor Hil Cymru
  - ◊ ymgysylltu â Grŵp Mynediad Arfon a Chanolfan Merched Gogledd Cymru
- Defnyddir amrywiaeth o ddulliau ymgysylltu gan gynnwys:
  - ◊ cyfathrebu wedi'i gyfeirio gan ddefnyddio cyfryngau cymdeithasol, gyda chyfrifon ar Facebook a Twitter – mae hyn yn cynnwys cyfrifon corfforaethol yn ogystal â chyfrifon cyfryngau cymdeithasol wedi'u cynnal gan staff yr orsaf dân i ehangu ymgysylltiad yn y cymunedau lleol.
  - ◊ y gallu i gofrestru ar gyfer diweddariadau e-bost ar faterion penodol trwy'r wefan
  - ◊ ymgysylltu â phobl ifanc drwy raglen Ffenics, Cadetiaid tân ac ymweliadau ysgol
  - ◊ gwaith diogelwch cymunedol gyda deiliaid tai a busnesau
  - ◊ grŵp Gweithredu Cadarnhaol, dan gadeiryddiaeth Swyddog Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynwysoldeb, i gynllunio a chyfarwyddo digwyddiadau ar gyfer yr holl waith recriwtio diffoddwyr tân
  - ◊ mynychu diwrnodau agored/digwyddiadau – er enghraifft digwyddiadau wedi'u trefnu fel yr Eisteddfod, yn ogystal â digwyddiadau gorsafoedd tân wedi'u trefnu gan staff
  - ◊ mae'r cyfathrebu mewnol yn cynnwys cylchlythyr electronig y Diweddariad Wythnosol i staff
  - ◊ Ymgyrchoedd cyfathrebu allanol, dan arweiniad y Rheolwyr Diogelwch Cymunedol.
- Mae trefniadau partneriaeth ar waith i gyflawni rhai canlyniadau. Er enghraifft, mae Prif Swyddogion yn mynychu'r pedwar Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Lleol (a gafodd eu diwygio i dri yn ystod 22/23) a'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.
- Cydweithio â phartneriaid eraill yn y Gwasanaethau Brys.
- Ymrwymiad i ymgysylltu â staff ddwywaith y flwyddyn drwy'r arolwg 'Teulu Tân'.

Diffinio canlyniadau o ran buddion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol cynaliadwy

- Mae'r Cynllun Gwella a Llesiant yn pennu'r cyfeiriad strategol ar gyfer yr Awdurdod ac yn manylu ar yr amcanion gwella yn unol â Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, ac amcanion llesiant yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- Mae gan y Gwasanaeth bedwar gwerth craidd – Pobl; Amrywiaeth a Chynwysoldeb; Anelu at Ragoriaeth; a Gwasanaeth i'r Gymuned. Mae'r rhain yn crynhoi'r egwyddorion a'r gwerthoedd personol yr anogir y staff i'w mabwysiadu a'u harddangos. [Gwerthoedd Craidd](#)
- Mae'r Gwasanaeth wedi ennill achrediad y Rhuban Gwyn sy'n dangos ymrwymiad i ddileu trais yn erbyn menywod.
- Mae gan y Gwasanaeth ddyletswydd statudol i sefydlu trefniadau parhad busnes. Mae cynlluniau ar draws y Gwasanaeth wedi cael eu diweddarau. Ceir cydweithio parhaus â'r gwasanaethau tân ac achub eraill yng Nghymru i wella cynllunio ac ystyried y risgiau presennol. Mae'r Pwyllgor Materion Cenedlaethol yn cynnwys ffrwd waith parhad busnes.
- Nod y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig a phroses y gyllideb flynyddol yw sicrhau bod adnoddau ariannol yn cael eu cyfeirio at flaenoriaethau'r Awdurdod.
- Gwneir gwaith partneriaeth lle mae amcanion a manteision ar y cyd yn deillio o gydweithio – er enghraifft, Bwrdd Lleihau Tanau Bwriadol Strategol a Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus.
- Mae'r Polisi Rheoli Risg Strategol yn nodi'r broses a ddefnyddir i nodi a rheoli amlygiad i ansicrwydd, a allai effeithio ar gyflawni'r amcanion neu'r gweithgareddau. Adolygir hwn drwy gydol y flwyddyn i sicrhau bod risgiau'n cael eu nodi a'u hasesu'n briodol.
- Mae'r Gofrestr Risgiau Corfforaethol yn cofnodi'r risgiau hyn, a chânt eu monitro'n rheolaidd gan yr Adran Cynllunio Corfforaethol a'u hadrodd i'r Panel Gweithredol.
- Mae penderfyniadau allweddol yn destun asesiad effaith integredig, sy'n ystyried cydraddoldeb; diogelu data; iechyd, diogelwch a lles; y Gymraeg; cyllid; cynaliadwyedd a staffio; Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a'r ddyletswydd economaidd-gymdeithasol a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2021.
- Mae polisi a gweithdrefn diogelu ar waith i gyfeirio pobl agored i niwed y daw'r Gwasanaeth i gysylltiad â nhw at asiantaethau eraill.
- Mae'r Pwyllgor Llywio Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant yn darparu llywodraethu a goruchwyliaeth strategol.

Pennu'r ymyriadau sy'n angenrheidiol i gyflawni'r canlyniadau gorau posibl a fwriadwyd

- Cynhelir ymgynghoriad cyhoeddus fel rhan o'r gwaith o osod amcanion yr Awdurdod a nodir yn y Cynllun Gwella a Llesiant. Mae hyn yn amlinellu sut mae'r Awdurdod yn bwriadu cydweithio â chyrff cyhoeddus eraill i fynd i'r afael â'r materion cymhleth sy'n effeithio ar fywydau pobl. Cyhoeddir asesiad o berfformiad yr Awdurdod ym mis Hydref bob blwyddyn..
- Mae Polisi Rheoli Risg Strategol yr Awdurdod yn nodi'r broses a ddefnyddir i nodi a rheoli amlygiad i ansicrwydd, a allai effeithio ar gyflawni'r amcanion neu'r gweithgareddau. Adolygir hwn drwy gydol y flwyddyn i sicrhau bod risgiau'n cael eu rheoli'n briodol.
- Yn dilyn craffu gan y Grŵp Gweithredol, cyflwynir adroddiadau perfformiad ac ariannol i'r Awdurdod a'i bwyllgorau.
- Mae monitro argaeledd, digwyddiadau, y gweithlu a'r cyllidebau, drwy'r strwythur llywodraethu, yn sicrhau bod materion yn cael eu nodi ac ymyriadau priodol yn cael eu cytuno.
- Mae Canllawiau Gweithredol Cenedlaethol a Dysgu Gweithredol ar y Cyd ar gael, y mae'r Pwyllgor Dysgu Sefydliadol yn eu llywodraethu a'u goruchwyllo'n strategol ac yn gweithredu unrhyw newidiadau.
- Ceir cryn dipyn o waith partneriaeth ledled Cymru i ymateb i faterion sy'n wynebu'r sector tân a materion eraill mwy cyffredinol yn y sector cyhoeddus. Mae cydweithio â nifer o asiantaethau yn agwedd bwysig ar waith yr Awdurdod gan gynnwys atal ac amddiffyn, ymateb i ddigwyddiadau a defnyddio adnoddau. Mae'r Gwasanaeth yn aelod effeithiol o Gyd-grŵp Gwasanaethau Brys Cymru Gyfan, y mae'r Prif Swyddog Tân yn Ddirprwy Gadeirydd arno, gan gefnogi ein hymateb i'r adroddiad cenedlaethol gan Archwilio Cymru a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2022 ar Gydweithio rhwng y Gwasanaethau Brys. <https://www.audit.wales/cy/publication/cydweithio-rhwng-y-gwasanaethau-brys>.
- Mae prosesau cynllunio'r gyllideb yn sicrhau bod cyllidebau'n cael eu paratoi yn unol ag amcanion, strategaethau a'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig. Mae hyn yn cynnwys mewnbwn gan arweinwyr y Gwasanaeth ac Aelodau'r Awdurdod. Mae'n dangos sut y bydd yr adnoddau'n cael eu defnyddio dros yr ychydig flynyddoedd nesaf i gyflawni canlyniadau a blaenoriaethau y cytunwyd arnynt. Mae Pwyllgor y Gyllideb, Monitro a Chaffael yn darparu llywodraethu a goruchwyliaeth strategol.
- Canfu adolygiad Archwilio Cymru o gydnerthedd corfforaethol (Ebrill 2021) fod yr Awdurdod wedi dangos ei gydnerthedd tymor byr, https://www.audit.wales/sites/default/files/publications/north_wales_fra_corporate_resilience_welsh.pdf. O ran llywodraethu, canfu fod gan yr Awdurdod fframwaith llywodraethu priodol ond bod angen i Aelodau chwarae rhan fwy canolog wrth fynd i'r afael â'r risgiau mawr sy'n wynebu'r Gwasanaeth. Yn ystod 22/23 newidiodd aelodaeth yr Awdurdod Tân ac Achub yn sylweddol ac, mewn ymateb, datblygwyd proses sefydlu Aelodau newydd. Roedd hyn yn cynnwys ymglyfarwyddo â'n Dyletswyddau Statudol a gwasanaethau a ddarperir ar draws GTAGC, gan bwysleisio rolau a chyfrifoldebau Aelodau'r Awdurdod. Ailadroddwyd y prosesau sefydlu hyn wrth i aelodaeth yr Awdurdod newid drwy'r flwyddyn. Ceir tystiolaeth o graffu ar gyllidebau a risgiau sy'n wynebu'r gwasanaeth drwy sefydlu gweithgareddau Aelodau'r ATA i roi cyfarwyddyd ar ddatblygu'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys, Strategaeth Amgylcheddol 2023-2030 a phrosiect y Ganolfan Hyfforddi Newydd.

Datblygu gallu'r endid, gan gynnwys gallu ei arweinydd a'r unigolion ynddo

Mae Cyfansoddiad yr Awdurdod yn amlinellu rolau aelodau etholedig a swyddogion dynodedig i alluogi cyd-ddealltwriaeth o rolau ac amcanion. Mae'r swyddi dynodedig yn cynnwys y Prif Swyddog Tân, Trysorydd a Swyddog Monitro.

- Mae cydweithio a gwaith partneriaeth ar waith yn rhanbarthol ac yn genedlaethol. Er enghraifft, mae'r tri gwasanaeth tân ac achub yng Nghymru yn rhan o Fforwm Hyfforddiant Ymchwilio Tân Cymru gyfan. Mae hwn yn cefnogi dysgu ar y cyd ac yn hyrwyddo dull cyson ledled Cymru.
- Mae Strategaeth Datblygu Pobl a Datblygu Sefydliadol Cymru Gyfan 2021-2024 yn sail i'r ymrwymiad i ddysgu gydol oes a chymhwysedd yn y gweithle.
- Mae prosesau sefydlu ar waith ar gyfer Aelodau a gweithwyr. Ymhlith y rhain mae cyflwyniad i werthoedd craidd y sefydliad, y safonau ymddygiad a gofynion y rôl.
- Nodir anghenion datblygu gweithwyr drwy gyfarfodydd un i un, cyfarfodydd goruchwyllo ac arfarnu. Mae'r Gwasanaeth bellach yn un o aelodau sefydlu Cynllun Mynediad Uniongyrchol peilot Cyngor Cenedlaethol y Penaethiaid Tân (NFCC). Bydd y cynllun yn galluogi pobl sydd â sgiliau arwain profedig o amrywiaeth o sectorau, i wneud cais am rolau Rheolwr Gorsaf heb orfod cael profiad blaenorol yn y gwasanaeth tân a heb fod wedi dilyn y llwybr dyrchafiad traddodiadol ar gyfer diffoddwyr tân.
- Mae iechyd a lles y gweithlu yn allweddol i'r sefydliad a darperir cymorth i gynnal lles corfforol a meddyliol. Cyflawnir hyn drwy ystod o fesurau gan gynnwys polisiâu a chanllawiau AD, dull gweithio hyblyg, y gwasanaeth iechyd galwedigaethol a'r rhaglen cymorth i weithwyr. Mae'r Pwyllgor Iechyd, Diogelwch a Lles yn darparu llywodraethu a goruchwyliaeth strategol i hyn.
- Mae gan y Gwasanaeth adran hyfforddi bwrpasol, gyda fframweithiau cymhwysedd ar gyfer staff gweithredol. Cyflwynir hyfforddiant gan ddefnyddio amrywiaeth o ddulliau sy'n cynnwys modiwlau e-ddysgu sy'n orfodol ar gyfer rhai pynciau e.e. Diogelu Data. Mae'r Pwyllgor Dysgu Sefydliadol yn darparu llywodraethu a goruchwyliaeth strategol ar hyn.
- Mae trefniadau ar waith ar gyfer adolygiadau mewnol o gydymffurfiaeth â safonau Gwasanaeth a gofynion iechyd a diogelwch.
- Mae'r staff yn aelodau o gyrff proffesiynol perthnasol ac yn ymgymryd â'r datblygiad proffesiynol parhaus gofynnol.
- Mae'r Gwasanaeth yn cydweddu ei brosesau hyrwyddo â fframwaith arwain Cyngor Cenedlaethol y Penaethiaid Tân (NFCC).
- Mae'r Gwasanaeth wedi cynnal asesiad manwl o'i hyfforddiant gweithredol ac wedi gweithredu Cynllun Cyflawni Hyfforddiant Gweithredol uchelgeisiol newydd ar gyfer 2023/24.

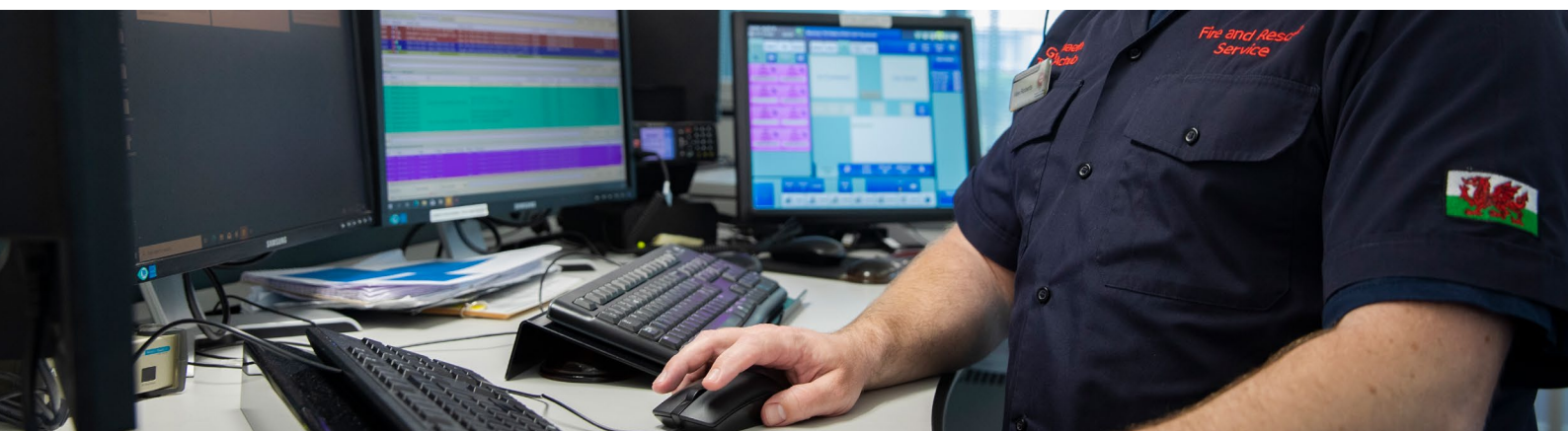
Rheoli risgiau a pherfformiad trwy reolaeth fewnol gadarn a rheolaeth ariannol gyhoeddus gref

- Mae'r Trysorydd yn gyfrifol am weinyddu materion ariannol yr Awdurdod yn briodol fel sy'n ofynnol gan Adran 151, Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992.
- Mae'r Swyddog Monitro'n sicrhau y cydymffurfir â pholisïau, gweithdrefnau, deddfau a rheoliadau sefydledig.
- Mae'r Polisi Rheoli Risg Strategol yn manylu ar y broses ar gyfer nodi a rheoli risgiau. Cedwir cofrestr risgiau corfforaethol gan yr Adran Cynllunio Corfforaethol ac mae'n destun monitro drwy gydol y flwyddyn.
- Mae adroddiadau i'r Awdurdod a'i bwyllgorau yn cynnwys asesiad effaith integredig i lywio a chefnogi penderfyniadau.
- Mae trefniadau parhad busnes ar waith i sicrhau y gellir parhau i ddarparu gwasanaethau hanfodol bob amser.
- Mae trefniadau rheoli yn sicrhau bod argymhellion ar gyfer gwella a wneir gan yr Archwilydd Mewnol yn cael eu cytuno a'u monitro.
- Rhoddir adroddiadau rheolaidd i aelodau ac uwch reolwyr am welliant a pherfformiad gwasanaethau yn erbyn dangosyddion perfformiad a cherrig milltir allweddol.
- Mae gan yr Awdurdod drefniadau i gadw cofrestri o fuddiannau personol a busnes yr Aelodau a chofrestr o roddion a lletygarwch.
- Ceir polisïau ar gyfer Gwrth-dwyll a Llygredd a Chwythu'r Chwiban sy'n cadarnhau ymrwymiad yr Awdurdod i weithredu mewn modd teg a thryloyw.
- Mae polisïau a threfniadau ar waith i reoli'r modd y caiff data eu trin. Y rhain yw'r Polisi Diogelu Data, y Polisi Rhyddid Gwybodaeth, y Polisi Cadw Data a Pholisi Diogelu Cyfathrebu a Gwybodaeth. Caiff y polisïau hyn eu hategu â hyfforddiant ac mae'r modiwl e-ddysgu ar ddiogelu data yn orfodol i'r holl staff.
- Datblygwyd a chytunwyd ar brotocolau rhannu gwybodaeth gyda phartneriaid.
- Mae rheolaeth ariannol yn cefnogi darparu gwasanaethau a newid trawsnewidiol yn ogystal â sicrhau stiwardiaeth dda. Cyflwynir diweddariad ariannol ym mhob un o gyfarfodydd yr Awdurdod, gydag adroddiadau ar gael i'r cyhoedd ar y wefan.
- Mae trefniadau Rheoli'r Trysorlys yn dilyn arferion proffesiynol ac yn cael eu hadolygu'n flynyddol gan aelodau.
- Mae Datganiadau Cyfrifon yr Awdurdod a'i berfformiad yn erbyn meysydd risg a blaenoriaeth allweddol yn destun craffu drwy archwiliad allanol.

Gweithredu arferion da o ran tryloywder, adrodd ac archwilio er mwyn sicrhau atebolrwydd effeithiol

- Mae'r Awdurdod, gyda chymorth y Swyddog Monitro, yn goruchwyllo ac yn adolygu digonolrwydd ac effeithiolrwydd y trefniadau llywodraethu a'r amgylchedd rheoli mewnol.
- Mae agendâu a chofnodion cyfarfodydd ar gael i'r cyhoedd ar y rhynggrwyd ynghyd â gweddarllediadau o gyfarfodydd yr Awdurdod (pan fyddant ar gael).
- Mae adroddiadau'r Awdurdod yn dilyn fformat strwythuredig sy'n sicrhau bod gwybodaeth allweddol yn cael ei chyflwyno mewn modd clir a chyson i gynorthwyo penderfyniadau.
- Mae gan yr Awdurdod gynllun cyhoeddi ac mae'n cydymffurfio â gofynion y Comisiynydd Gwybodaeth mewn perthynas â cheisiadau Rhyddid Gwybodaeth sy'n sicrhau bod gan y cyhoedd fynediad at wybodaeth a gedwir.
- Mae'r Cynllun Gwella a Lles yn dogfennu amcanion yr Awdurdod.
- Cynhyrchir y Datganiad o Gyfrifon Blynyddol mewn fformat hawdd ei ddefnyddio. Mae hwn yn rhoi gwybodaeth glir am incwm a gwariant ac yn dangos y stiwardiaeth dros arian cyhoeddus am y flwyddyn. Cyflwynir y cyfrifon i'w harchwilio erbyn y dyddiad cau statudol.
- Mae'r Datganiad Polisi Cyflog Blynyddol yn cael ei gymeradwyo a'i gyhoeddi yn unol â Deddf Lleoliaeth 2011. Telir cyflogau'r aelodau yn unol â phenderfyniadau'r Panel Annibynnol ar Gydnabyddiaeth Ariannol ac adroddir amdanynt ar y rhynggrwyd.
- Mae aelodau ac uwch swyddogion yn datgan buddiannau perthnasol yn unol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y DU. Mae'r datganiadau hyn yn galluogi'r Awdurdod i nodi ac adrodd unrhyw drafodion parti perthynol.
- Mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn darparu tryloywder ar y trefniadau llywodraethu a'r gwelliannau sydd ar y gweill ar gyfer y flwyddyn i ddod.
- Yr Archwilydd Cyffredinol yw'r archwilydd allanol a benodir drwy statud ac mae'n rhoi barn am y Datganiad o Gyfrifon, a gyhoeddir ar wefan yr Awdurdod. Mae'r Awdurdod yn gweithredu ar argymhellion ac, yn ôl yr angen, yn cymryd camau cywiros.
- Mae'r trefniadau Archwilio Mewnol yn cynnwys dull seiliedig ar risg, sy'n rhoi sicrwydd bod risgiau allweddol yn cael eu rheoli. Mae'r Awdurdod yn gweithredu ar argymhellion ac, yn ôl yr angen, yn cymryd camau cywiros.
- Mae prosesau ar waith i sicrhau bod argymhellion gan gyrrff arolygu a rheoleiddio yn cael eu gweithredu.
- Bydd adolygiad Archwilio Cymru o gydnerthedd corfforaethol y cyfeirir ato ar dudalen 9 yn cael ei ystyried fel rhan o'r cylch cynllunio blynyddol i sicrhau bod cyfleoedd i wella yn cael eu hystyried yn llawn.

Sut Aeth yr Awdurdod i'r afael â'r Camau Gwella Llywodraethu o 2022/23

Roedd Asesiad Llywodraethu a Gwella Blynnyddol 2022/23 yn cynnwys y camau gwella canlynol. Dyma sut yr aethpwyd i'r afael â nhw:

Ardal Gwella	Cam Gweithredu wedi'i Gynllunio	Cyfrifoldeb	Cynnydd ym mis Mehefin 2023
Seiberddiogelwch	Gweithredu drwy'r Adran TGCh i baratoi ar gyfer cyflawni ardystiad Cyber Essentials Plus i helpu i amddiffyn rhag bygythiadau seiberddiogelwch i'r sefydliad.	Y Pennaeth TGCh, Ystafell Reoli ac Ardalyr Canol	The service has introduced the Intermediate step of achieving Cyber Essentials with the intention of moving on to CE+ in the next year. Significant progress has been made on this journey with the final prerequisite technology having been introduced in a testing stage at the end of the reporting period. It is expected that Cyber Essentials will be achieved early in the 2023/24 period, with work then commencing to achieve CE+.

Ardal Gwella	Cam Gweithredu wedi'i Gynllunio	Cyfrifoldeb	Cynnydd ym mis Mehefin 2023
Ailstrwythuro'r Gwasanaeth (a gyflwynwyd 1 Ebrill 2022)	Gweithredu drwy'r Adrannau Cyllid a Chynllunio Corfforaethol i wirio a chadarnhau bod y dull cynllunio integredig yn parhau i fod yn briodol ac yn effeithiol.	Pennaeth Cyllid Pennaeth Cynllunio Corfforaethol	Fel rhan o'r adolygiad o'r trefniadau llywodraethu mewnol a datblygu'r fframwaith sicrwydd, mae'r dulliau cynllunio corfforaethol a chynllunio ariannol wedi cael eu hadolygu a'u diwygio yn ystod 2022/23. Mae hyn wedi gwella cydymffurfiaeth â'r amcanion corfforaethol ac ymwybyddiaeth well o gyd-ddibyniaethau rhwng adrannau a phrosiectau mawr.
	Gweithredu trwy Dîm Arweinyddol y Gwasanaeth i dreialu Fframwaith Sicrwydd a Blociau Adeiladu'r Gwasanaeth a ddatblygwyd yn ddiweddar; a'u hadolygu os oes angen	Dirprwy Brif Swyddog Tân.	Cafodd y fframwaith sicrwydd a'r blociau adeiladu eu gweithredu ym mis Gorffennaf 2022. Mae'r Cylch Gorchwyl ar gyfer pob pwyllgor a grŵp wedi'i gymeradwyo ac mae'r fframwaith wedi'i sefydlu. Gweithredwyd fframwaith cynllunio adrannol newydd ar gyfer cynlluniau adrannol 23/24, ac mae hyn yn blaenoriaethu casglu tystiolaeth yn erbyn y Blociau Adeiladu, amcanion y Cynllun Corfforaethol ac amcanion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.
	Gweithredu drwy Dîm Arweinyddol y Gwasanaeth i gynllunio proses flynyddol sy'n cynnwys Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth a'r adran Archwilio Mewnol yn benodol wrth asesu i ba raddau mae'r egwyddorion yn y Fframwaith Llywodraethu Da yn cael eu cymhwyso.	Y Prif Swyddog Cynorthwyl Pennaeth Cynllunio Corfforaethol	Yn amodol ar gymeradwyo darparwr archwilio mewnol newydd, Mersey Internal Audit Agency (MIAA) gan y Pwyllgor Archwilio ym mis Mehefin 2023, bydd y cam hwn yn cael ei ddwyn ymlaen i gynllun gweithredu Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2023/24.
Strategaeth Amgylcheddol	Gweithredu drwy Weithgor Cynllunio'r ATA i ddatblygu Strategaeth Amgylcheddol newydd.	Pennaeth Gweithrediadau ac Ardal y Dwyrain Pennaeth Cynaliadwyedd Pennaeth Cynllunio Corfforaethol	Sefydlwyd gweithgor Strategaeth Amgylcheddol ac mae'n datblygu Strategaeth Amgylcheddol 2023–2030. Y bwriad yw cymeradwyo'r strategaeth yng nghyfarfod llawn yr Awdurdod Tân ym mis Gorffennaf 2023.

Ardal Gwella	Cam Gweithredu wedi'i Gynllunio	Cyfrifoldeb	Cynnydd ym mis Mehefin 2023
Archwilio Mewnol	Adolygu'r contract ar gyfer darparu gwasanaethau Archwilio Mewnol i sicrhau ei effeithiolrwydd parhaus o ran sicrhau trefniadau llywodraethu a sicrhau y gweithredir ar argymhellion.	Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (Cyllid ac Adnoddau)	Mae penodi Gwasanaethau Archwilio Mewnol yn un o swyddogaethau dirprwyedig y Pwyllgor Archwilio. Daeth y trefniadau presennol i ben ar 31 Mawrth 2023 a chadarnhaodd y Pwyllgor Archwilio y dylai'r penodiad gael ei wneud drwy ymarfer cystadleuol gan ddefnyddio Fframwaith Gwasanaethau Archwilio a Sicrwydd sector cyhoeddus Gwasanaethau Masnachol y Goron. Disgwylir i'r ymarfer hwn ddod i ben yn ystod mis Mehefin 2023 a bydd yr archwilwyr mewnol newydd yn cael eu penodi am y cyfnod o dair blynedd sy'n cwmpasu blynyddoedd ariannol 2023/24 – 2025/26. Bydd y penodiad yn cael ei gymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio yn ei gyfarfod ar 19 Mehefin 2023.
Datblygiad Aelodau'r ATA	Gan weithio gyda'r ATA, cynllunio rhaglen fwy strwythuredig ar gyfer Datblygu Aelodau i gefnogi'r Aelodau i fod yn effeithiol wrth gyflawni eu rolau arwain a llywodraethu ar yr Awdurdod.	Prif Swyddog Cynorthwyol Clerc yr ATA Pennaeth Hyfforddiant a Datblygu	Newidiodd aelodaeth yr ATA yn sylweddol oherwydd yr etholiadau lleol yn 2022. Mae mwyafrif yr ATA newydd yn aelodau newydd ac roedd nifer sylweddol yn gynghorwyr awdurdodau lleol newydd. Gweithredwyd rhaglen strwythur o Gymorth Datblygu i Aelodau yn 2022 yn ymgorffori pecyn sefydlu, llawlyfr yr Aelodau a'r rolau arwain a llywodraethu ar yr Awdurdod. Yn ystod 2022/23 roedd nifer fach o newidiadau i aelodaeth yr Awdurdod, a chafodd yr Aelodau newydd hyn i gyd gyfnodau sefydlu unigol.
Cyfansoddiad	Cam gweithredu i Clerc yr ATA ymgorffori yn y Cyfansoddiad drefniadau ar gyfer cyfnodau cyn-etholiadol yn arwain at etholiadau llywodraeth leol a chyfnodau saib rhwng Awdurdodau.	Clerc yr Awdurdod Tân ac Achub.	Bydd y cam hwn yn cael ei ddwyn ymlaen i gynllun gweithredu Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2023/24.

Cynllun Gweithredu Gwella Llywodraethu 2023/24

Mae'r camau a gynlluniwyd ar gyfer 2023/24 wedi'u crynhoi yn y tabl isod. Bydd cynnydd yn ystod y flwyddyn yn cael ei adrodd i Dîm Arwain y Gwasanaeth drwy'r fforymau a ddangosir.

Maes Gwella	Cam Gweithredu wedi'i Gynllunio	Fforwm	Cyfrifoldeb	
Lleihau Allyriadau Carbon	Ymateb i'r argymhellion a ganfuwyd yn Adroddiad Archwilio Cymru ar Leihau Allyriadau Carbon – Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru Mawrth 2022	Pwyllgor Tir ac Eiddo Grŵp Amgylcheddol a Chynaliadwyedd	Prif Swyddog Tân Cynorthwyol Gweithrediadau Rheolwr yr Amgylchedd a Newid yn yr Hinsawdd	Rhagfyr 2023
Lleihau Galwadau Tân Diangen	Ymateb i'r argymhellion a ganfuwyd yn Adroddiad Archwilio Cymru ar leihau galwadau tân diangen – Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru Ebrill 2023	Pwyllgor Perfformiad Atal ac Amddiffyn	Prif Swyddog Tân Cynorthwyol Atal ac Amddiffyn Pennaeth Atal ac Amddiffyn	Mawrth 2024
Cydnherthedd Cymunedol a Hunan-ddibyniaeth	Adolygu'r argymhellion a geir yn adroddiad 'Gyda'n Gilydd fe allwn ni' – Cydnherthedd cymunedol a hunanddibyniaeth Archwilio Cymru ar gyfer effeithiau a goblygiadau i GTAGC	Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth – Bwrdd Gwella	Pennaeth Cynllunio Corfforaethol, Perfformiad a Thrawsnewid.	Rhagfyr 2023
Ailstrwythuro'r Gwasanaeth (a gyflwynwyd 1 Ebrill 2022)	Gweithredu drwy Dîm Arweinyddol y Gwasanaeth i gynllunio proses flynyddol sy'n cynnwys Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth a'r adran Archwilio Mewnol yn benodol wrth asesu i ba raddau mae'r egwyddorion yn y Fframwaith Llywodraethu Da yn cael eu cymhwyso.	Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth – Bwrdd Gwella	Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (Cyllid ac Adnoddau) Pennaeth Cynllunio Corfforaethol, Perfformiad a Thrawsnewid	Rhagfyr 2023
Cyfansoddiad	Cam gweithredu i Glerc yr Awdurdod ymgorffori yn y Cyfansoddiad drefniadau ar gyfer cynnodau cynetholiadol yn arwain at etholiadau llywodraeth leol a chyfnodau saib rhwng Awdurdodau.	GTAGC	Clerc yr Awdurdod Tân ac Achub.	Mawrth 2024

Maes Gwella	Cam Gweithredu wedi'i Gynllunio	Fforwm	Cyfrifoldeb	
Cynllunio Adrannol	Cynnal adolygiad o'r fframwaith cynllunio adrannol ar gyfer cynlluniau adrannol 23/24, ac mae hyn yn blaenoriaethu casglu tystiolaeth yn erbyn y Blociau Adeiladu, amcanion y Cynllun Corfforaethol ac amcanion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.	Tim Arweinyddol y Gwasanaeth - Bwrdd perfformiad	Pennaeth Cynllunio Corfforaethol, Perfformiad a Thrawsnewid.	Mawrth 2024
Asesiad Rheoli Risg Cymunedol (CRMA) a Chynllunio Corfforaethol	Cwblhau Asesiad Rheoli Risg Cymunedol newydd sy'n cyd-fynd â Rhaglen Rheoli Risg Cymunedol NFCC, ac amcanion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Datblygu Cynllun Corfforaethol pedair blynedd 2024-2028 newydd ar gyfer GTAGC. Wedi'i alinio â'r CRMA newydd.	Tim Arweinyddol y Gwasanaeth - Bwrdd Gwella	Pennaeth Cynllunio Corfforaethol, Perfformiad a Thrawsnewid.	Mawrth 2024
Ymgynghoriad ar yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys	Gweithio tuag at ei alinio ag 'Arfer Gorau', o'r Sefydliad Ymgynghori, i sicrhau ansawdd unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus a gwblhawyd ar gynnig gan yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys.	Tim Arweinyddol y Gwasanaeth - Bwrdd Perfformiad	Pennaeth Cyfathrebu Corfforaethol Pennaeth Cynllunio Corfforaethol, Perfformiad a Thrawsnewid.	Rhagfyr 2023

Cydymffurfio â'r Cod Rheoli Ariannol

Cynlluniwyd Cod Rheoli Ariannol CIPFA (Cod RhA CIPFA) i gefnogi arfer da ym maes rheoli ariannol ac i gynorthwyo'r Awdurdod i ddangos ei gynaliadwyedd ariannol. Mae Cod RhA CIPFA felly'n gosod safonau rheoli ariannol i'r Awdurdod.

Mae'r Cod yn seiliedig ar gyfres o egwyddorion a gefnogir gan safonau a datganiadau ymarfer penodol yr ystyrir eu bod yn angenrheidiol i ddarparu'r sylfaen gref i wneud y canlynol:

- Rheoli'n ariannol gyllid yr Awdurdod yn y tymor byr, y tymor canolig a'r tymor hir
- Rheoli cydnerthedd ariannol i fodloni'r gofynion rhagweladwy ar wasanaethau
- Rheoli'n ariannol ddigwyddiadau annisgwyl yn ei amgylchiadau ariannol.

Rhaid i bob Awdurdod ddangos bod gofynion y Cod yn cael eu bodloni.

Fel Swyddog Adran 151 mae gen i'r Cyfrifoldeb Statudol (gyda chefnogaeth yr Uwch Dîm Arweinyddol ac Aelodau'r Awdurdod) dros sicrhau cydymffurfiaeth â Chod RhA CIPFA. Rwyf wedi cynnal asesiad llawn o gydymffurfiaeth â Chod RhA CIPFA fel rhan o'r adolygiad blynyddol o'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol a gallaf gadarnhau bod yr Awdurdod yn cydymffurfio â'r cod yn y mwyafrif o feysydd yn fy marn i.

Fodd bynnag, nodwyd meysydd gwella, ac mae llawer ohonynt eisoes ar y gweill, gan gynnwys y canlynol:

- Bydd cyflwyno system ariannol newydd yn 2022/23 yn gofyn datblygu prosesau gosod a monitro'r gyllideb ymhellach i ymgorffori penderfyniadau ac ymgynghoriad tymor hir fel egwyddorion craidd.
- Parhau i ddatblygu'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ddiweddaraf a dechrau ystyriaethau'n gynnar, ar yr opsiynau ar gyfer sicrhau cyllideb gynaliadwy, gan gynnwys archwilio unrhyw gyfleoedd i drawsnewid gwasanaethau.
- Datblygu strategaeth a chynllun cyfalaf hirdymor clir am hyd at 10 mlynedd.

Llofnod

(Trysorydd) 2023

Barn a Chasgliad Llywodraethu

Mae'r Awdurdod yn cydnabod bod llywodraethu da yn darparu'r sylfaen ar gyfer darparu gwasanaethau o ansawdd da sy'n diwallu anghenion rhanddeiliaid ac yn sicrhau bod arian cyhoeddus yn cael ei wario'n dda. Mae'r adolygiad hwn yn cadarnhau'r systemau llywodraethu a'r monitro sydd ar waith ar gyfer 2022/23 a'r camau a gymerwyd i sicrhau eu bod yn gweithio'n effeithiol.

Mae'r Awdurdod yn fodlon bod trefniadau llywodraethu priodol ar waith ac mae wedi ymrwmo o hyd i wella'r rhain drwy weithredu'r cynllun gweithredu ar gyfer 2023/24.

Llofnod

(Cadeirydd) 2023

Llofnod

(Prif Swyddog Tân) 2023

**Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
North Wales Fire and Rescue Authority**

**Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service**